SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 608/2021-27

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a zo sudcov Libora Duľu a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [redacted], zastúpeného JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou, Štúrova 20, Košice, proti postupu Okresného súdu Michalovce v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 102/2012 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Michalovce v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 102/2012 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu Michalovce **p r i k a z u j e** , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 102/2012 konal bez zbytočných prieťahov.

3. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** finančné zadosťučinenie v sume **3 000 eur**, ktoré mu **j e** Okresný súd Michalovce **p o v i n n ý** vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Michalovce **j e p o v i n n ý** sťažovateľovi nahradiť trovy konania v sume **460,90 eur** a zaplatiť ich jeho právnej zástupkyni do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 21. júla 2021 domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Michalovce (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 102/2012 (predtým vedenom pod sp. zn. 14 Ro 22/2010, ďalej len „napadnuté konanie“). Sťažovateľ tiež navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prieťahov. Zároveň sťažovateľ žiada o priznanie finančného zadosťučinenia v sume 10 000 eur a náhrady trov konania v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že 8. februára 2010 (v ústavnej sťažnosti nesprávne uvádzaný rok 2012, sťažovateľ túto informáciu opravil v replike, pozn.) bola okresnému súdu doručená žaloba sťažovateľa o zaplatenie sumy 106 300 eur s príslušenstvom proti žalovanému, ktorému na základe zmluvy o pôžičke poskytol finančnú pôžičku. Napriek splatnosti uvedenej pôžičky žalovaný finančné prostriedky sťažovateľovi ani čiastočne nevrátil. O tejto žalobe sťažovateľa nebolo právoplatne rozhodnuté do podania ústavnej sťažnosti.

3. Okrem čiastočnej chronológie úkonov v napadnutom konaní, hodnotenia postupu skutkovej a právnej zložitosti veci a správania strán sporu sťažovateľ uviedol, že absencia právoplatného rozhodnutia vo veci po dobu takmer 10 rokov navodzuje pre neho intenzívny stav právnej neistoty. V tejto veci je absolútne nesporná objektívne vysoká hodnota sporu, a preto je možné konštatovať, že predmet sporu má pre sťažovateľa existenčný význam.

4. V prípade postupu okresného súdu v napadnutom konaní sťažovateľ poukázal na jednotlivé úseky nečinnosti okresného súdu. Ak táto nečinnosť okresného súdu bola zapríčinená správaním žalovaného, ako to je naznačené v rozsudku z 26. januára 2018 (v ňom sa okresný súd opakovane kriticky vyjadroval o dlhodobej nečinnosti a neplnení si povinností zo strany žalovaného), v záujme zefektívnenia napadnutého konania okresný súd nevyužil proti žalovanému žiadne poriadkové opatrenia.

5. Pre sťažovateľa *„je nepochopiteľné konanie súdu, kedy, súc si nesporne vedomý skutočnosti, že svojou neaktivitou, trvajúcou 6 rokov, vážne porušil právo sťažovateľa na konanie bez prieťahov, napriek tomu nevynakladá úsilie, aby vec bola čo najskôr prejednaná a rozhodnutá a aby skončilo porušovanie práv sťažovateľa, naopak, svojou sústavnou nečinnosťou v porušovaní práv sťažovateľa pokračuje.“*.

II.
Postup ústavného súdu a vyjadrenia účastníkov konania

6. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval a uznesením č. k. IV. ÚS 608/2021-12 z 30. novembra 2021 ju prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu.

II.1. Vyjadrenie okresného súdu:

7. Podpredsedníčka okresného súdu sa vo vyjadrení z 13. decembra 2021 nestotožnila s názorom sťažovateľa o nečinnosti okresného súdu, ktorý je v hrubom rozpore s obsahom súdneho spisu.

8. Spolu so žalobou sťažovateľ podal aj žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov, a preto okresný súd vykonával úkony potrebné pre zistenie jeho osobných a majetkových pomerov.

Sťažovateľom predložené doklady neboli kompletné, a preto okresný súd vyzval iné orgány na ich doplnenie a aj sám vykonával šetrenie majetkových pomerov sťažovateľa. Po doručení uznesenia o priznaní oslobodenia od platenia súdnych poplatkov zo 7. apríla 2011 právnemu zástupcovi sťažovateľa tento vrátil dané uznesenie s odôvodnením, že došlo k zániku jeho právneho zastúpenia vo vzťahu k sťažovateľovi. Danú skutočnosť sťažovateľ ani jeho právny zástupca neoznámili okresnému súdu. V ďalšej časti vyjadrenia podpredsedníčka okresného súdu poukázala na úkony okresného súdu, ktoré boli vykonané od vydania uznesenia zo 7. apríla 2011 do vykonania pojednávania, ktoré sa konalo 3. júla 2020.

9. Podpredsedníčka okresného súdu poukázala aj na skutočnosť, že od roku 2014 boli *„úkony žalovaného boli poznačené jeho pobytom vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody“*. Okresný súd zabezpečoval listinné dôkazy v prospech žalovaného vrátane jeho výsluchu pred dožiadaným súdom. Žalovaný sa ale odmietol vyjadriť k meritu veci v neprítomnosti advokáta. Podpredsedníčka okresného súdu tiež konštatovala, že nie je pravdivé ani tvrdenie sťažovateľa, že okresný súd nevyvodil proti žalovanému žiadne poriadkové opatrenia pre jeho nečinnosť. Okresný súd uložil žalovanému dvakrát poriadkovú pokutu, a to uznesením z 10. júna 2013 v sume 100 eur a uznesením zo 16. septembra 2013 v sume 200 eur. V závere vyjadrenia podpredsedníčka okresného súdu pripustila, že konanie trvá viac ako 9 rokov, ale nie je možné súhlasiť s názorom sťažovateľa, že okresný súd svojou nečinnosťou trvajúcou 6 rokov porušil jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Počas celého trvania sporu okresný súd konal a 20. augusta 2021 bol vyhlásený rozsudok, ktorým bolo vyhovené žalobe sťažovateľa.

II.2. Replika sťažovateľa:

10. Prostredníctvom svojej právnej zástupkyne sťažovateľ reagoval na vyjadrenie podpredsedníčky okresného súdu podaním z 30. decembra 2021. Sťažovateľ uviedol, že vyjadrenie okresného súdu neobsahuje žiadne skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé privodiť záver o tom, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní nedošlo k porušeniu v bode 1 uvedených práv sťažovateľa. Okresný súd svojím postupom nahrádzal pasivitu strán sporu bez toho, aby mu takéto oprávnenie vyplývalo z procesných predpisov.

11. Sťažovateľ ďalej konštatoval, že ak predchádzajúci právny zástupca sťažovateľa neoznámil zánik plnomocenstva do okamihu doručenia uznesenia zo 7. apríla 2011, vzhľadom na dnes už neúčinný § 28 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku neexistoval žiaden právny dôvod na to, aby okresný súd opakovane doručoval dané uznesenie sťažovateľovi. Okresný súd tiež uviedol, že zabezpečoval listinné dôkazy v prospech žalovaného. Zo žiadneho ustanovenia právneho predpisu nevyplýva povinnosť ani oprávnenie súdu zabezpečovať dôkazy v prospech jednej zo strán sporu. Z § 185 ods. 1 Civilného sporového poriadku vyplýva, že súd rozhoduje o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Sťažovateľ poukázal aj na skutočnosť, že okresný súd „urgoval“ žalovaného na zvolenie si právneho zástupcu, keďže si mienil zvoliť právneho zástupcu. Takýto postup okresného súdu opätovne nemá žiadny základ v procesnom predpise.

12. Dĺžku napadnutého konania nemožno považovať za primeranú v tejto veci, ktorá nie je skutkovo a právne náročná (i), nie je v nej potrebné použiť cudzie právo (ii), jej predmet je predmetom bohatej a ustálenej súdnej praxe (iii). V ústavnej sťažnosti sťažovateľ nesprávne

uviedol, že konanie začalo 8. februára 2012, ale napadnuté konanie začalo už 8. februára 2010. Z uvedeného vyplýva, že neexistuje dôvod, aby takýto spor trval viac ako 11,5 roka.

III.
Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

13. Podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

14. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010) a ich prípadné porušenie možno preskúmavať spoločne.

15. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 220/04, IV. ÚS 365/04).

16. Základnou povinnosťou všeobecného súdu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť vyplývala do 30. júna 2016 z § 6 Občianskeho súdneho poriadku, ktorý súdom prikazoval, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorej len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Od 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok, ktorý v čl. 17 upravuje zásadu hospodárnosti a rýchlosti konania (súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb).

17. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04, I. ÚS 398/2016) ústavný súd zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07).

18. Pokiaľ ide o kritérium právnej a skutkovej zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že predmet konania možno považovať za štandardný, nijako sa nevymykajúci bežnej rozhodovacej činnosti

všeobecných súdov. Z tohto dôvodu ústavný súd nepovažuje prerokúvanú vec za právne ani skutkovo zložitú. Napokon skutočnosť, že by táto vec bola skutkovo alebo právne zložitá, netvrdila ani podpredsedníčka okresného súdu. Zároveň ústavný súd konštatuje, že ani prípadná právna a skutková zložitosť veci nemôže žiadnym spôsobom ospravedlniť doterajšiu dĺžku rozhodovania okresného súdu v tejto veci, ktorá ani po 12 rokoch nie je právoplatne skončená.

19. Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom. Ústavný súd uvádza, že sťažovateľ spolu s podaným návrhom na vydanie platobného rozkazu podal aj žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov, o ktorej bol okresný súd povinný rozhodnúť. Okresný súd musel navyše vykonať úkony týkajúce sa šetrenia jeho majetkových pomerov. Ústavný súd pripomína svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej využitie možností daných účastníkom konania zákonom (napr. riadny alebo mimoriadny opravný prostriedok, námietky zaujatosti, procesné návrhy a pod.) spôsobuje síce predĺženie priebehu konania, nemožno ho však kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné prieťahy (napr. I. ÚS 31/01).Využitím svojich práv sťažovateľ teda neprispel svojím správaním k zbytočným prieťahom v konaní, avšak musel si byť vedomý toho, že tým prirodzene dochádza k oddialeniu rozhodnutia vo veci samej. Podpredsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení tiež uviedla, že sťažovateľovi bolo doručené uznesenie o priznaní oslobodenia od platenia súdnych poplatkov zo 7. apríla 2011 až vo februári 2012. Okresný súd zisťoval pobyt sťažovateľa, pretože sa mu nepodarilo doručiť dané uznesenie na v tom čase známe adresy. Sťažovateľ mal oznámiť okresnému súdu aktuálnu adresu, na ktorej preberá zásielky, čím by sa napadnuté konanie zbytočne nepredĺžilo. V ďalšom priebehu napadnutého konania ústavný súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by signalizovali nedostatočnú aktivitu či súčinnosť zo strany sťažovateľa v napadnutom konaní. Ústavný súd na už uvedené prihliadol pri určení výšky finančného zadosťučinenia sťažovateľovi.

20. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu v bode 1 uvedených práv sťažovateľa, bol postup okresného súdu. Pri skúmaní skutočnosti, či v dôsledku jeho postupu došlo k porušeniu v bode 1 uvedených práv, ústavný súd zistil, že to tak je, a to napriek tomu, že plynulému postupu okresného súdu nebránila žiadna zákonná prekážka v konaní (II. ÚS 3/00, III. ÚS 46/04).

21. Ústavný súd opätovne poukazuje na skutočnosť, že hoci rozsudkom z 20. augusta 2021 okresný súd druhýkrát rozhodol vo veci samej, napadnuté konanie ešte nie je právoplatne skončené po 12 rokoch od jeho začatia. Súdne konanie, ktoré trvá tak dlho ako v tomto prípade, možno už len na základe dĺžky jeho trvania považovať za nezlučiteľné s imperatívom ustanoveným v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vzhľadom na uvedené ústavný súd nevymedzoval konkrétne časové úseky nečinnosti okresného súdu ani nepovažoval za potrebné osobitne opisovať jeho neefektívnu alebo nesústredenú činnosť v napadnutom konaní.

22. Ústavný súd však nemôže nevytknúť okresnému súdu jeho nesprávny procesný postup, keď v tej istej veci opakovane vydal platobný rozkaz z 28. októbra 2013, proti ktorému žalovaný podal ďalší odpor. Uznesením okresného súdu z 2. decembra 2013 bol odmietnutý odpor žalovaného, uznesenie bolo zrušené uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 Co 64/2014 z 20. marca 2014 a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie. Krajský súd uviedol, že už z dnes neúčinného § 174 ods. 2 Občianskeho sporového poriadku vyplývalo, že

k vydaniu platobného rozkazu môže dôjsť skôr, ako súd nariadi pojednávanie, na ktorom by vypočul účastníkov. Podaním odporu proti platobnému rozkazu sa tento zo zákona zrušuje a súd je povinný nariadiť pojednávanie. Postupom okresného súdu, ktorý opätovne vydal platobný rozkaz po tom, čo v dôsledku podaného odporu zo zákona došlo k zrušeniu „prvého“ platobného rozkazu, došlo odňatiu možnosti žalovanému konať pred súdom. Navyše z obsahu odporu žalovaného je zrejmé, že tento bol odôvodnený. Z jeho obsahu možno jednoznačne vyvodiť námietku proti dôvodnosti uplatnenej pohľadávky, t. j. že žalovaný vrátil pôžičku sťažovateľovi.

23. Ústavný súd tiež dodáva, že prvýkrát okresný súd meritórne rozhodol rozsudkom z 26. januára 2018, t. j. až 8 rokov po začatí napadnutého konania. Na podklade odvolania podaného žalovaným bol rozsudok okresného súdu zrušený uznesením krajského súdu č. k. 3 Co 277/2018 zo 16. augusta 2019 a vec bola opätovne vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie z dôvodu neúplne zisteného skutkového stavu. Krajský súd uviedol, že okresný súd opomenul vyhodnotiť fotokópiu listinného dôkazu (dodatok k zmluve o pôžičke zo 17. októbra 2009), ktorý okresný súd vyžiadal na návrh žalovaného a ktorý bol aj okresnému súdu doručený. Okresný súd tiež vôbec nezdôvodnil, prečo nevykonal výsluch svedkov navrhnutých žalovaným. Podľa názoru ústavného súdu možno preto dĺžku konaní krajského súdu vedených pod sp. zn. 2 Co 64/2014 (3 mesiace) a pod sp. zn. 3 Co 277/2018 (skoro 14 mesiacov) pripočítať na ťarchu okresného súdu.

24. Ústavný súd konštatuje, že štátna správa okresného súdu mohla napadnuté konanie už dávno identifikovať ako nevybavenú reštančnú vec a venovať jej náležitú pozornosť. Okresný súd teda nezvolil procesný postup smerujúci k rýchlemu odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ stále nachádza. Je zrejmé, že len rýchla ochrana subjektívnych práv môže byť dostatočne spravodlivá a účinná, šetriaca náklady nielen účastníkov konania, ale aj samotného súdu a pôsobí aj preventívno-výchovne či stabilizujúco a dôveryhodne na ostatných občanov.

25. Na základe už uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

26. Keďže napadnuté konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu ešte právoplatne skončené, podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v ňom konal bez zbytočných prieťahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

IV.
Primerané zadosťučinenie

27. Sťažovateľ žiadal priznať finančné zadosťučinenie v sume 10 000 eur, keďže napadnuté konanie, ktorého predmet má pre sťažovateľa existenčný význam, trvá 9 a pol roka, čo je podľa názoru sťažovateľa absolútne neprijateľné a hrubým spôsobom porušujúce jeho práva uvedené v bode 1.

28. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie

porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

29. V tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Pri určení jeho výšky ústavný súd musí zohľadniť konkrétne okolnosti posudzovanej veci, najmä dĺžku napadnutého konania, povahu a rozsah práv sťažovateľa, ktoré boli porušené, predmet konania a jeho význam pre sťažovateľa. Nemožno nevziať do úvahy tiež skutočnosť, že aj činnosť všeobecných súdov v období od marca 2020 až doteraz je výrazne dotknutá opatreniami v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19, čo znamenalo a stále znamená sťažené vykonávanie pojednávaní, resp. nemožnosť ich vôbec vykonávať. Ústavný súd konštatuje, že táto skutočnosť mala vplyv na napadnuté konanie, keď pojednávania nariadené na 25. marec 2020, 6. máj 2020 a 26. marec 2021 boli zrušené. Túto skutočnosť však nemožno pričítať na vrub okresnému súdu, pretože bola zapríčinená objektívnym faktorom, ktorý vznikol mimo sféry okresného súdu.

30. Ústavný súd preto dospel k záveru, že v danom prípade je spravodlivé a konkrétnym okolnostiam posudzovanej veci primerané priznanie finančného zadosťučineniam sťažovateľovi v sume 3 000 eur podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde v spojení s § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde (bod 3 výroku tohto nálezu). Ústavný súd zároveň nevyhovel časti ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ žiadal priznať finančné zadosťučinenie nad ústavným súdom priznanú sumu (bod 5 výroku tohto nálezu).

V.
Trovy konania

31. Pri výpočte trov právneho konania ústavný súd vychádzal z ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby vykonaný v roku 2021 zodpovedá sume 181,17 eur (1/6 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky, ktorým je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok 2020, ktorá bola vo výške 1 087 eur). Sadzba za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý priznaný úkon právnej služby vykonaný v roku 2021 je v sume 10,87 eur (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky).

32. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania v sume 460,90 eur vrátane dane z pridanej hodnoty [ďalej len „DPH“ (ústavný súd považuje za preukázané, že právna zástupkyňa sťažovateľa je platcom DPH)], a to za 2 úkony právnej pomoci vykonané v roku 2021, t. j. prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom [§ 13a ods. 1 písm. a) vyhlášky], podanie ústavnej sťažnosti [§ 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky], a dvakrát paušálnu náhradu hotových výdavkov v roku 2021.

33. Ústavný súd nepriznal sťažovateľovi odmenu a režijný paušál za repliku k vyjadreniu okresného súdu k ústavnej sťažnosti. Túto skutočnosť ústavný súd odôvodňuje tým, že právna zástupkyňa sťažovateľa síce reagovala na vyjadrenie okresného súdu, ale bez uvedenia nových skutočností,

ktoré by mali vplyv na rozhodnutie ústavného súdu vo veci samej (body 12 a 14). Podľa názoru ústavného súdu skutočnosti týkajúce sa nesprávneho procesného postupu okresného súdu uvedené v bode 13 sťažovateľ mal namietať už v samotnej ústavnej sťažnosti. Z uvedených dôvodov ústavný súd v tejto časti rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 5 výroku tohto nálezu.

34. Priznanú náhradu trov konania je okresný súd povinný uhradiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. februára 2022

Ladislav DUDITŠ
predseda senátu